kaza süsü

sunay akın

biri çıkıp öldürsün beni
ve kaza süsü versin
cansız bedenime
nasıl da sevinirdim
ilkokul pencerelerine
bayrak asarken
doğduğum kazanın
her bayram öncesi
süslenmesine

Çınar Yayınları Şiir
Kaza Süsü / Sunay Akın

ISBN 975 - 348 - 102 - 0

4. Basım İstanbul, Ağustos 1997

Kapak Tasarımı: *Cem Günübek*
Baskı: *Pastel Matbaası*

© Çınar Yayınları, 1997
Tüm yayın hakları saklıdır.

Çınar Yayınları;
Rıfat Ilgaz Kültür Merkezi
Küçükparmakkapı Sokak No:23
80060 Beyoğlu/İstanbul
Telefon 0.212. 293 23 98 - 99
Fax : 0.212. 293 28 96

Kaza Süsü

Sunay Akın

Çınar

Kutay ve Yüksel'e...

İçindekiler

Kayıp Dalga
Kedi Kırıkları 9
Kayıp Dalga 12
Sözgelimi 14
Kağıt Gemi 16
Kırık Kibrit 18
Tik... Tak... 20
Trapezci 22
Ayrılık Şiiri 24
Şemsiye 26
Kaza Süsü 28

Şiiriçi Hatları Vapuru
İstanbul 33
Martı 36
Galata Köprüsü 40
Tutuşan Perde 42
Şiiriçi Hatları Vapuru 44

Generalim
Devrim 51
Rüzgar 54
Generalim 56
Beyaz Adam 58
Ama Ölüm... 60

Kayıp Dalga

Kedi Kırıkları

Ortancasıyım üç kardeşin
hiç tatmadığı için
acırken ağabeyime
kıskanç gözlerle bakarım
iki insan sıcaklığı üstünden
dünyaya gelen
kardeşime

Kutsal kitaplarda
aramam boşuna
bir işaret
bilirim ki kuşların
silah sesinden
ürkmediği gün kopacak
kıyamet

Sokaklarda gezinmek yerine
kimi gün
dolaba kilitlerim kendimi
top seslerinden korkan
Bizanslı bir çocuk gibi
kucağıma alarak
kedimi

Bilemezsiniz yüreğime neler olduğunu
nasıl ki bir korsanın
denize attığı rom şişesini
limana demirleyen geminin
çapasıyla kırdığından
hiçkimsenin haberi
olmuyorsa

Birbirinin üstüne
ters çevirerek içimdeki iskemleleri
uzaklaşırım aranızdan
çarşıda kaybolan bir çocuğun
elinde soğuyan
anne sıcaklığı
hızıyla...

Kayıp Dalga

Kimim ben
ve sakalından bir tek kılın
müzelere giremeyeceğine ağlayan
köse bir peygamberden
nedir beni
ayıran

Hüzünlü bir çocuk yüzü müyüm
merdiven altındaki
boş rakı şişelerinin
hareketliliğinden anlayan
babasının eve gelip
gittiğini

Bir cüce miyim yoksa
cenaze gününde
annesinin tabutuna
uzanamayışının ağırlığını
hep omuzlarında
taşıyan

Küçük odaya çıkıyorum
tavan arasındaki
ve bir geminin
dümeni gibi çevirerek
istasyon düğmesini
kayboluyorum bir zamanlar
etrafında ailece toplandığımız
radyo dalgaları
arasında!..

Sözgelimi

Sözgelimi
bir cenaze törenine
katılır gibi yürüyorum sokaklarda
ve iğneyle tutturulmuş
çocukluk fotoğrafım
gülümsüyor ceketimin
yakasında

Son dileği
asılacağı ipin üstünde
yürümek olan
bir cambazım sözgelimi
cellatın düğümleyerek
boynuma geçirdiği ip
düşürüyor sonunda beni
her gösteride alay ettiğim
yaşamdan

Bir mehteranım sözgelimi
çalgılar arasında
yürürken savaş alanına
üç adımda bir
geriye döner
ve yaşlı gözlerle anarım
sevgilimi...

Kağıt Gemi

Deniz kıyısında
bir martıyla konuşurken görüyormuş
dostlarım beni sürekli
bir kaptanım çünkü
kağıt gemilerden
emekli

Kılları uzadıkça ellerimin
unuttum kağıtlardan
nasıl gemi yapıldığını
ki yaşlılığa uzanan
birer iskeledir parmaklarım
çözüldü uçlarından
nice kağıt geminin
palamarı

Çocukluğumun tahta atını
bozarak yaptığım iskeleye
küçük bir kağıt gemi
yanaşır mı dersiniz
kazısam ellerimdeki
bütün kılları!..

Kırık Kibrit

Her kapı eşiğinde
çocuk mezarı diye takıldığınız
45 numara ayakkabılarımla
içinde etleri çürüyen
bir çocuk cesedi taşıdığımı
nasıl da bildiniz

Hiçbir bardakta
dudak payı bırakmadınız bana
bir kaşık sesini
bile çok gördünüz
şekersiz içerek
çaylarınızı

Bakarak yürüdüm oysa balkonlara
göz göze
gelebilmek için
çamaşır ipinin arkasına astığı
iç çamaşırlarının
ıslaklığına sürünerek
kanaryasını güneşe çıkaran
bir kadınla

Yanıma yaklaşıp kibrit istediğinizde
ıssız bir adaya düşen
yalnız adamın
dumanı görülsün diye yaktığı
ateşiydi sizlere
uzattığım

Ve siz
her seferinizde
sigaranızı yaktınız
ama açıktan geçen gemiler gibi
yanınıza beni almadan
gittiniz!..

Tik..Tak..

Bülent Berkman'a

Ne kadar aradıysam
suyunda bulamadım tak'ları
zaman denilen kuyunun
yüzümde bu yüzden
yalnızca tik'lerini taşırım
çocukluğumun

Yarısını tuttum
çocuk doktoru
olmamı isteyen anneme
hasta yatağında verdiğim sözün
doktor olamadım ama
çocuk kaldım

İki çocuk
rahatlıkla oturduğumuz
kapının eşiğine
kendi başıma zor sığıyorum bugün
büyüdükçe insan
yalnız mı kalıyor ne?

Trapezci

Mustafa Öz'e

Girecektin elbette trapezcinin gözüne
sendin çünkü
salıncakta ellerini
korkusuzca bırakan
ama üçüncü sınıf da olsa
hiçbir sirk
çadır kurmadı doğduğun
taşra kentine

Gemi yaptığın terliklerin içinde
bırakırdın düşlerini
halının mavi kıvrımlarında uzanan
sen nehrine
ulaşmaktı tek amacım
salonda büfede duran
eyfel kulesi biçimindeki
kolonya şişesine

Bahçe duvarını atlarken
dul komşunun aşığı
misafirliğe gitmek isteyen annem
çantasına koyardı terlikleri
ve başlardı gerçek yolculuğun
evimizden en fazla
bir sokak yukarı
ya da iki sokak aşağı

Annesi ölen çocukların
fedakar babası sandın travestileri
ki ezilmemiş
gazoz kapağı karşılığında
aile çay bahçelerinin
suskun masaları arasından
kolayca kurduğun dostluklarda
nasıl da anlatırdın hiç görmediğin trapezcileri...

Ayrılık Şiiri

Her satırı
mendireğe dizili karabataklara benzeyen
bir mektup bırakarak
balıkçı koyundan
sisler içinde uzaklaşan kayık gibi
bir sabah usulca ayrıldın
koynumdan

Bütün yolcularını
boğaz köprüsünün çaldığı
araba vapurunun
boş seferleri
gibi yalnızca rüzgar
gezinir sensiz
yüreğimde

Durgun bir sudur aslında deniz
ki çocukların
acemi oltalarını denedikleri
kuytu bir iskelenin
tahtaları altına yazdığım
ayrılık şiirini okudukça
dalgalanır.

Şemsiye

Tozlu bir şemsiye durur
çatı katındaki odanın
kuytu bir köşesinde
kumaşındaki eski yağmurların
hüzünlü kokusuyla

Anımsar mısın bilmem
yağmurun bardaktan
boşanırcasına yağdığı o günü
hani şemsiyeyi iyice çekip başımıza
dudaklarımla hesaplamıştım
yüz ölçümünü

Nicedir sokağa çıkarmıyorum şemsiyeyi
korkuyorum çünkü
kapısı açık kafesinden
uçan bir kanarya gibi
beni ikinci kez
terk etmenden

Yanıt alamayacağımı bilsem de
yanına gidip
sorarım her gün şemsiyeye
altında elele biz
nasıl görünürdük diye...

Kaza Süsü

Biri çıkıp öldürsün beni
ve kaza süsü versin
cansız bedenime
nasıl da sevinirdim
ilkokul pencerelerine bayrak asarken
doğduğum kazanın
her bayram öncesi süslenmesine

Çay bardağı biçiminde yontulsun
mezar taşlarım
ve yaşamdan bir tek yudum
bile alamayacağım için
üstlerine yatay olarak
bir de kaşık
konsun

Ne başucuma
ne de ayakucuma dikilsinler
biri sağımda
diğeri solumda olsun

ki görenler
mezarı sansınlar
bir çocuğun

Peşlerinde koşturarak papazı
kiliseden çaldıkları
günah çıkarma kulübesinde
şiir kurtuluş örgütünü kuran
kenan evren lisesinden terk çocuklar
mutlaka gelirler cenazeme
her birinin elinde deniz yıldızı

Üzülmeyin dostlarım
ezbere bilirim latince sözcüklerini
hayvanlar ansiklopedisinin
adını bilmemiş olmaktan
utanmayacağım asla
tabutumun içine girecek
ilk böceğin

Şiiriçi Hatları Vapuru

İstanbul

Asma köprülerin
halatlarıyla bağlı ellerini çözerek
gökdelenlerin arasından
seni kurtarmak isteyen çocuklar
örgüt kurmasın diye
arka bahçeli
bütün evlerini yıktılar İstanbul

Sokaklarında artık anarşisttir onlar
sigara reklamı bahanesiyle
sarmaşıkların vatanı olan duvarlarda
at koşturan kovboyları
kovmak için savaşırlar
ki vurulduklarında
karışır kanlarına
ceplerinde taşıdıkları
tohumlar

Şiirler okuyacağız kulelerinden İstanbul
ve yalnızca
körler olacak sokaklarında
eli sopalı
gezen

Bırakacağız rüzgara şiirlerimizi
bildiri atılıyor diye
ihbarlar yağacak telefonlardan
bir kez daha kırılacak
IV. Murat'ın elindeki kafes
ve koltuklarınıza

bağlandığınız ipleri koparın
duyurusunu yapacak
Hezarfen Ahmet Çelebi'nin torunlarından
bir hostes

Ölmesin diye Deniz
bir anlık
ayaklarını tutan
idam masasının tahtalarıyla
sana iskeleler yapacağız İstanbul
denize doğru
uzanan

Meydanlar ki gamzelerindir İstanbul
bak, göreceksin;
bir mayıs gününde tutuşacağız elele
ve sen bizlere yeniden
gülümseyeceksin!..

Martı

Her vapur dumanının ardına
yüreği sıcak
bir insan sanıp takılırken
tüyleri ıslanan bir martı olduğumu
hem azarlayan
hem de sırtıma havlu koyan anneme
anlatamam

Kanadım kırılsa da konmam
deniz kıyısındaki
hiçbir caminin minaresine
kubbeye tüneyen martıların
keyiflerince uçmalarını bekleyen imam
ezanı geç okuduğu için sürülünce
bir dağ köyüne

Birazcık daha sabredin diyorum
eski bir sokağın kıvrımında
yolun iki ucunu gösteren
trafik aynalarına
hüzün modeli arabalar
kırılmamanız için örgütleniyor
dolmuş duraklarında

Denize düşen bir gazetedeki
ölüm ilanından öğrenirim
mendireğe attığı çakıltaşıyla
ürken martıların
alkışa benzeyen kanat seslerini
selamlayan yaşlı adamın
unutulan bir tiyatrocu olduğunu

Gece yarısı söndürülünce ışıklarını
kuytu bir iskelede
ne yaptığını görürüm
iki yakası arasında İstanbul'un
koltuklarında günboyu
kadın kalçalarının izlerini
biriktiren vapurun

Yanından ayrılmam deniz fenerlerinin
fotoğrafına benzemeyen
heykelleridir çünkü
idam sehpasına çıkınca
aşağıda asılmasını bekleyenlerin
yüreklerindeki sivri kayalıkları
ışığıyla aydınlatan devrimcinin

Uyandırırım çığlıklarımla
kıyısında karnı aç yatan çocukları
yiyecek aradığım kent çöplüğünün
ama bir parça olsun
koparmam beyazlığından
bilirim ki Kız Kulesi
doğum günü pastasıdır özgürlüğün!...

Galata Köprüsü

Boşuna mıydı köprü üstünde
arayışım Celile Hanım'ı
oğlu Nazım Hikmet'in
özgür bırakılmasını istediği
dilekçesinin altına
bir imza atabilmek için

Bileklerini kesiyor
köprünün paslı dubalarıyla
annesi gibi faytona
koşulamayacak bir tay
ve doğasından uzak
bir sirk hayvanı gibi
Beyoğlu'nda gezdiriliyor
tramvay

Sokak kedileri Orhan Veli'nin:
sizi gidi komünistler sizi
mesken tutmasaydınız
köprü altını

yıkılmazdı bugün
Marx'ın bir heykeli gibi

Ey Haliç
ihtiyar tavşanıyla
manici mi mani olacaktı
seyyar prezervatif satıcılarına
haydi rakı kat sularına
ve sen de benim
gibi köprünün
haline iç

Bitti diyeceğim her şey ama
eskisinden daha yüksek olan
beton köprünün üstünde
misinası kısa kalan bir çocuk
neyi bekler durur
oltasının iğnesi denize değmese de?..

Tutuşan Perde

Can yelekleri tavandadır
yazısının üstündeki raflara
şiir kitapları
dizmek için binerim
her akşamüstü
annesinin eve çağıran sesine
kulak asmadan
ışık çemberi çeviren
vapurlara

Polis arabası geçer yanımdan
ve ben korkarım
dubaları kesilerek
kuytu köşelere atılan Galata Köprüsü'nün
katili diye tutuklanmaktan
silemedim çünkü parmak izlerimi
her geçişimde tutunarak
martıları seyrettiğim
korkuluklarından

Denize inen sokağın
öyle bir yerinden bakarımki
geçen vapurun burnu
penceredeki kadının göğüslerini koklarken
küpeştesinde sigarasını yakan adam
tutuşturur dalgınlıkla
karşıdaki evden
dışarıya sarkan
perdeyi!..

Şiiriçi Hatları Vapuru

Nazım Hikmet vapuru
deniz ile arasına
dökülen asfaltı kırar
ve özgürlüğüne kavuşturur
salacak iskelesini
batmak pahasına

Can Yücel vapuru
alaycı bir düdük çalar
savaş gemilerine
ki rakı şişeleri asılıdır
can simitlerinin
yerine

Attila İlhan vapuru
keyifle yarar suları
içinde çünkü sevgililer öpüşür
ve güvertesinde
sigarasını rüzgara karşı yakan
bir katil üşür

Edip Cansever vapuru
denize yansıyan
otel ışıkları altında
gider gelir Boğaz'ın en uzak
iki iskelesi
arasında

Orhan Veli vapuru
evlerine taşırken
telaş içindeki insanları
küpeştesinden atılan
simitleri kapışır
martı kuşları

Cemal Süreya vapuru
akşamüstleri giyince
ışıklı elbisesini
ince bir duman savurarak havaya
dansa kaldırır
kız kulesini

Generalim

Devrim

Temiz kalan tek yerdir devrim
bütün bir yıl
kirlenen duvarda
ama görebilmek için
asıldığı çividen indirilmelidir
yaprakları biten takvim

Zorbalara direnmektir devrim
bir çocuğun
annesinin çantasından aldığı paraları
altına gizlediğini
söylememiştir dövülen hiçbir halı

İçinde yaşamaktır devrim
dikiş kutusunun
ve topluiğneler gibi
bir arada olmayı gerektirir
karşı koyabilmek için zulmüne
makas denilen patronun

Gece ışıklar arasında koşmaktır devrim
ateş böceklerini
yakalamak isteyen çocukların
peşine takılır gün gelir
yanıp sönen mavi ışıkları
polis arabalarının

Kağıt bir gemidir devrim
bütün gemiler
hurdaya çıksa da sonunda
taşıdığı özgürlük şiiriyle
batmadan yüzer nicedir
dünya sularında

Kim bilir kaç yunus görmüş
kaç deniz gezmiş...

Rüzgar

Aydın Çubukçu'ya

Bayrakları birbirine
benzemese de ülkelerin
bir ağızdan söyledikleri
barış ezgisini
yankılatır rüzgar
direklerine çarpan
iplerinin

Savaş alanında
silahların sustuğu saatlerde
mektup yazacak
bir ailesi olmayan askerin
yaptığı kağıt gemiyi yüzdürür
arkadaşının kan
gölünde

Karıştırır martıların oyununa
çocukların getirilmemesi

rica olunan davetiyelerin
arkasına yazarak
Galata Kulesi'nden
attığımız son sözlerini
Erdal Eren'in

Usulca siler
patika yollardaki
nal izlerini
ve açıp pencereleri
korkutur aniden
tanrıça heykeliyle sevişen
müze bekçisini

Beklediğimiz sensin ey özgürlük
kaybolur izleri
bütün işkencelerin
bir gün çıkıp gelirsen
nasıl ki katlanmış hüznünü
unutuyorsa o anda
rüzgara açılan bir yelken

Generalim

Göğsünde şakırdayan madalyalarıyla
peşinde koştuğu
dünyanın en aptal kuşunu
bile zor yakalar
generalim

Yeni bir dünya
savaşını müjdeler
generalimin üniformasındaki
bir madalya
takımlık yer

Açık pencereden
içeri giren güvercin
telaş içinde sökerken iplikleri
omuzuna dikili yıldızlar
sevinçle bakar gökyüzüne
generalimin askıda
unuttuğu ceketin

Beyaz Adam

Beyaz adam
küçücüktü ilk geldiğinde
ve oturmaktan
bütün kemikleri sızlıyordu
büyük teknesinde

Beyaz adam
kızılderililerin sunduğu yiyeceklerle
beslenip
topraklarına uzandığında büyüdü
bulutlar arasında
barış içinde yaşayan
manitu yerine
tapmamızı istediği de
işkence görüp
çarmıha gerilen
bir ölüydü

Beyaz adam
özgürlük adına
dev bir kadın heykeli dikti
doğu denizinin kıyısına
ve her gece
altında dans ettiğimiz yıldızları
bayrak diye tutsak etti
bir bez parçasına

Beyaz adam
özgürlük gibi adaleti de
bir kadın heykeliyle simgeledi
ama elinde terazi tutan
zavallı kadın
gözleri bağlı olduğu için
kendisine tecavüz edenin
kim olduğunu göremedi...

Ama Ölüm...

Özgürlük kitabının
sayfaları arasına
cellatların kurduğu
darağacındaki ip
yarım kalan
sayfayı gösteriyor
okumaya devam edecek
nice insana

Evlilik fotoğrafının yırtılarak
kırılan çerçevelerin
sokağa atılan
tahtalarıyla çakılıyor
çocuk tabutları

Hiçbir genç kız
taşımıyor kolyesinde
sevgilisinin fotoğrafını
ama ölüm
sayfaları oyulmuş
bir aşk romanının
içine gizliyor
tabancasını...

kaza
süsü
sunay
akın

...Ölü askerin
miğferinden güvercine
serin su içirten
bir mizah,
işte Sunay Akın tavrı.
...O matara, o miğfer,
o su, o güvercin...
Daha ne diyeyim...
Zarı atıyorum.

Cemal Süreya

ISBN 975 - 348 -102 - 0